

Závazky vyplývajúce z prechodných období a legislatívy EÚ v oblasti odpadového hospodárstva

Európska legislatíva	Vyplývajúce záväzky	Termíny plnenia a spôsob plnenia
Smernica Európskeho Parlamentu a Rady 94/62/ES z 20. decembra 1994 o obaloch a odpadoch z obalov	<p>Článok 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/20/ES z 9. marca 2005, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 94/62/ES o obaloch a odpadoch z obalov - Členské štáty, ktoré pristúpili k EÚ na základe Zmluvy o pristúpení zo 16. apríla 2003, môžu odložiť dosiahnutie cieľov uvedených v odseku 1 písm. b), d) a e) do dátumu podľa vlastného výberu, nie však neskôr ako do 31. decembra 2012 pre Českú republiku, Estónsko, Cyprus, Litvu, Maďarsko, Slovinsko a Slovensko; 31. decembra 2013 pre Maltu; 31. decembra 2014 pre Poľsko a 31. decembra 2015 pre Lotyšsko</p>	<p>Nariadenie vlády č. 220/2005 Z.z., ktorým sa ustanovujú záväzné limity pre rozsah zhodnocovania odpadov z obalov a pre rozsah ich recyklácie vo vzťahu k celkovej hmotnosti odpadov z obalov. Povinné osoby podľa §8 ods. 2 zákona č. 529/2002 Z.z. o obaloch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sú povinné naplňať záväzné limity pre rozsah zhodnocovania a recyklácie odpadov z obalov ustanovené v nariadení vlády 220/2005. Keďže SR nebola schopná plniť záväzné limity zhodnocovania a recyklácie odpadov z obalov z dôvodu nedostatočnej infraštruktúry zberu a zhodnocovania odpadov z obalov vynegociovala prechodné obdobie pre dosiahnutie záväzných limitov. Z uvedeného vyplýva, že situácia v oblasti zhodnocovania odpadov z obalov a separovaného zberu odpadov z obalov si vyžaduje dodatočné investície.</p>
Smernica 2002/96/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. januára 2003 o odpade z elektrických a elektronických zariadení (OEEZ)	<p>Rozhodnutie Rady z 30. marca 2004 ktorým sa povoľujú Českej republike, Estónsku, Maďarsku, Lotyšsku, Litve, Slovensku a Slovinsku určité dočasné derogácie smernice 2002/96/ES o odpade z elektrických a elektronických zariadení</p>	<p>Nariadením vlády SR č. 388/2005 Z.z. sa ustanovili limity pre zhodnotenie elektroodpadu a pre opätovné použitie a recykláciu komponentov, materiálov a látok z odpadu z elektrických a elektronických zariadení. Nariadenie obsahuje čiastkové limity zberu a čiastkové limity pre zhodnotenie elektroodpadu a pre recykláciu a opätovné použitie komponentov, materiálov a látok pre roky 2006, 2007 a 2008. V oblasti zhodnocovania odpadov z elektrických a elektronických zariadení je potrebné primárne sa zamerať na podporu budovania zberných miest a logistiky zberu odpadov z elektrických a elektronických zariadení.</p>
Smernica Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov	<p>Článok 14 Smernice Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov - Členské štáty prijímajú opatrenia na zabezpečenie toho, aby skládky, ktorým bolo vydané povolenie alebo ktoré už boli v prevádzke v čase transpozície tejto smernice, nemohli pokračovať v prevádzke pokiaľ nebudú podľa možnosti čo najskôr uskutočnené nižšie uvedené kroky, najneskôr však do ôsmich rokov odo dňa ustanoveného v článku 18 1):</p>	<p>§ 18 ods. 3 písm. f) zákona o odpadoch - Po 31. decembri 2008 sa zakazuje prevádzkovať skládku odpadov podľa § 81 ods. 4 písm. b) bodu 2, ktorá nespĺňa všetky požiadavky na skládky odpadov podľa tohto zákona a všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie, Od 1.1.2009 bude možné v Slovenskej republike prevádzkovať len skládky odpadov, ktoré budú plne zodpovedať požiadavkám smernice 1999/31/ES o skládkach odpadov. Očakáva, že v prevádzke ostane menej ako polovica zo súčasných prevádzkovaných (162) skládok odpadov.</p>

	<p>najneskôr do 5 rokov odo dňa ustanoveného v článku 18 1) sa množstvo biodegradovateľného komunálneho odpadu idúceho na skládky musí znížiť na 75 % celkového množstva (hmotnosti) biodegradovateľného komunálneho odpadu vyprodukovaného v roku 1995 alebo v poslednom roku pred rokom 1995, za ktorý sú k dispozícii štandardizované údaje Eurostat – rok 2006</p> <p>najneskôr do ôsmich rokov odo dňa ustanoveného v článku 18 1) sa množstvo biodegradovateľného komunálneho odpadu idúceho na skládky musí znížiť na 50 % celkového množstva (hmotnosti) biodegradovateľného komunálneho odpadu vyprodukovaného v roku 1995 alebo v poslednom roku pred rokom 1995, za ktorý sú k dispozícii štandardizované údaje Eurostat – rok 2009</p> <p>najneskôr do 15 rokov odo dňa ustanoveného v článku 18 1) sa množstvo biodegradovateľného komunálneho odpadu idúceho na skládky musí znížiť na 35 % celkového množstva (hmotnosti) biodegradovateľného komunálneho odpadu vyprodukovaného v roku 1995 alebo v poslednom roku pred rokom 1995, za ktorý sú k dispozícii štandardizované údaje Eurostat – rok 2016</p>	<p>do 9 rokov od nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky sa zníži množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 75 % z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995 – rok 2010</p> <p>do 12 rokov od nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky sa zníži množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 50 % z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995 – rok 2013</p> <p>do 19 rokov od nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky sa zníži množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 35 % z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995 – rok 2020</p> <p>SR si na základe stratégie EÚ stanovila postupné obmedzovanie ukladania bioodpadu na skládky odpadu, ktorá jednoznačne smeruje k znižovaniu ukladania bioodpadu na skládky odpadu, z ktorého sa počas rozkladu vytvára metán a CO₂ a výraznou mierou tak prispieva k tvorbe skleníkového efektu. Slovensko je jedným z členských štátov EÚ, ktoré vzhľadom na silnú závislosť na skládkovaní odpadov, využilo možnosť štvorročného odkladu plnenia tohto záväzku. To znamená, že cieľové roky sú 2010, 2013 a 2020. Na základe tejto stratégie platí v Slovenskej republike od 1.1.2006 zákaz zneškodňovať biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov a z ďalšej zelene na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení, ak sú súčasťou komunálneho odpadu. Od 1.1.2010 budú obce povinné separovane zbierať biologicky rozložiteľný odpad vrátane odpadu z kuchynských a reštauračných zariadení. Zo zákazu zneškodňovania biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov a z ďalšej zelene na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení, ak sú súčasťou komunálneho odpadu vyplýva potreba budovania zariadení na materiállové alebo energetické zhodnocovanie uvedeného druhu odpadu. Na Slovensku v súčasnosti chýbajú dostatočné kapacity na riešenie uvedeného problému.</p>
<p>Smernica 2000/76/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 4. decembra 2000 o spaľovaní odpadov</p>	<p>Článok 21 Smernice 2000/76/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 4. decembra 2000 o spaľovaní odpadov - 1. Bez toho, aby boli dotknuté osobitné prechodné ustanovenia stanovené v prílohách tejto smernice, ustanovenia tejto smernice platia pre existujúce zariadenia od 28. decembra 2005.</p>	<p>Slovenská republika v rámci predvstupového procesu vynehovala k smernici Rady 94/67/ES o spaľovaní NO prechodné obdobie pre: 11 spaľovní odpadu zo zdravotnej starostlivosti (NsP Svidník, NsP Trebišov, NsP Košice, NsP Rožňava, NsP Poprad, NsP Lučenec, NsP Žilina, NsP Levice, NsP Prievidza-Bojnice, NsP Trnava, NsP Senica) a 7 spaľovní nebezpečného odpadu, medzi ktoré patria: 2 spaľovne Slovnaft a. s., Bratislava (1978, 1984), spaľovňa Novácke chemické závody, a. s., Nováky (1974), spaľovňa Duslo, a. s. Šaľa (1982), 2 spaľovne Petrochema, a. s. Dubová (1977, 1988), spaľovňa Chemko, a. s. Strážske (1984).</p>

		<p>Uvedené spaľovne boli povinné splniť ustanovenia smernice 94/67/ES a relevantné ustanovenia smernice 2000/76/ES, ktorá vyššie uvedenú smernicu nahradila, do 31. 12. 2006.</p> <p>Na základe toho ukončilo prevádzku 10 spaľovní odpadu zo zdravotnej starostlivosti a jedna ostala po rekonštrukcii v prevádzke.</p> <p>Zo spaľovní nebezpečného odpadu bolo odstavených 5 spaľovní, 2 spaľovne prešli rekonštrukciou a sú v prevádzke. Slovenská republika splnila záväzok stanovený v prístupovej zmluve Slovenskej republiky k Európskej únii a k 31.12.2006 plnia všetky spaľovne odpadov požiadavky vyplývajúce zo smernice 2006/76/ES. Z uvedeného vyplýva potreba riešenia problematiky nakladania i s nebezpečným odpadom a odpadom zo zdravotníckej starostlivosti. Na Slovensku chýba dostatočná kapacita na zariadení na, ktoré by uvedené odpady dokázali materiálne alebo energeticky zhodnotiť prípadne environmentálne vhodne zneškodniť.</p>
Smernica Rady 96/59/ES zo 16. septembra 1996 o zneškodnení polychlóvaných bifenylov a polychlóvaných terfenylov (PCB/PCT)	<p>Článok 3 Smernica Rady 96/59/ES zo 16. septembra 1996 o zneškodnení polychlóvaných bifenylov a polychlóvaných terfenylov (PCB/PCT) - Bez toho, aby boli dotknuté medzinárodné záväzky členských štátov prijímú členské štáty nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie toho, aby boli použité PCB zneškodnené a PCB a zariadenia, obsahujúce PCB, aby boli dekontaminované alebo zneškodnené čo najskôr. Čo sa týka zariadení a v nich obsiahnutých PCB, ktoré podliehajú súpisu podľa článku 4 ods. 1, dekontaminácia alebo zneškodnenie sa musí vykonať najneskôr do konca roku 2010</p>	<p>§ 40a ods. 4 zákona o odpadoch - Polychlóvané bifenyly a kontaminované zariadenia je potrebné dekontaminovať alebo zneškodniť, použité polychlóvané bifenyly je potrebné zneškodniť čo najskôr. Kontaminované zariadenia uvedené v odseku 1 (s objemom väčším ako 5 dm³) musia byť dekontaminované alebo zneškodnené najneskôr do 31. decembra 2010.</p> <p>Dekontamináciu alebo zneškodnenie je povinný zabezpečiť držiteľ polychlóvaných bifenylov, a to iba v zariadeniach, ktoré majú na túto činnosť vydaný súhlas podľa § 7 zákona o odpadoch, ak sa dekontaminácia alebo zneškodnenie nevykonáva v zariadení oprávnenom na takúto činnosť a nachádzajúcom sa v niektorom z členských štátov Európskej únie. Ku koncu júna 2005 bolo evidovaných 38 110 funkčných zariadení s obsahom PCB.</p>
Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/66/ES zo 6. septembra 2006 o batériách a akumulátoroch a použitých batériách a akumulátoroch, ktorou sa zrušuje smernica 91/157/EHS	<p>Článok 10 smernice – členské štáty dosiahnu tieto minimálne limity pre zber:</p> <p>a) 25 % do 26. septembra 2012 b) 45 % do 26. septembra 2016</p> <p>Článok 12 a príloha č.III časť B – členské štáty musia do 26. septembra 2010 dosiahnuť tieto recyklačné ciele:</p> <p>a) 65 priemerných hm.% použitých Pb batérií b) 75 priemerných hm.% použitých Ni-Cd batérií c) 50 priemerných hm.% ostatných použitých batérií</p> <p>Článok 21 – členské štáty zabezpečia, aby</p>	<p>Smernica Rady z 18. marca 1991 o batériách a akumulátoroch, ktoré obsahujú určité nebezpečné látky bola transponovaná do vnútroštátneho právneho poriadku § 41 zákona o odpadoch a vyhláškou č. 283/2001. Ciele tejto smernice však neboli úplne dosiahnuté, preto bolo potrebné túto smernicu revidovať a nahradiť novou.</p> <p>Slovenská republika disponuje dostatočnými kapacitami na zhodnocovanie Pb a Ni-Cd batérií a rovnako má vybudovaný systém zberu týchto batérií. Prenosné batérie nie sú v súčasnosti v SR riešené a nie je vytvorený systém zberu týchto batérií. Transpozíciou a následnou implementáciou požiadaviek vyplývajúcich zo smernice bude potrebné vytvoriť sieť zberných miest s nadväznosťou na spracovateľské kapacity.</p>

	<p>kapacita všetkých prenosných a automobilových batérií a akumulátorov na nich bola viditeľne, čitateľne a neodstrániteľne uvedená do 26. septembra 2009.</p> <p>Článok 26 – členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 26. septembra 2008</p>	
<p>Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2000/53/ES z 18. septembra 2000 o vozidlách po dobe životnosti</p>	<p>Článok 7 – členské štáty vykonajú potrebné opatrenia aby zabezpečili, že hospodárski operátori dosiahnu nasledovné ciele:</p> <p>a) nie neskôr ako 1. januára 2006 sa zvýši opätovné využitie a spätné získavanie na minimálne 85 % všetkých vozidiel po dobe životnosti podľa priemernej hmotnosti jedného vozidla a rok. V rámci rovnakého časového limitu sa opätovné využitie a recyklácia zvýši na minimálne 80 % priemernej hmotnosti jedného vozidla a rok;</p> <p>pre vozidlá vyrobené pred 1. januárom 1980 môžu členské štáty stanoviť nižšie ciele, nie však nižšie ako 75 % pre opätovné využitie a spätné získavanie nie nižšie ako 70 % pre opätovné využitie a recykláciu. Členské štáty, ktoré využijú tento pododsek, informujú Komisiu a ostatné členské štáty o svojich dôvodoch;</p> <p>b) nie neskôr ako 1. januára 2015 pre všetky vozidlá po dobe životnosti sa opätovné využitie a spätné získavanie sa zvýši na minimálne 95 % podľa priemernej hmotnosti vozidla a za rok. V rovnakom časovom limite, opätovné využitie a recyklácia sa zvýši na minimálne 85 % podľa priemernej hmotnosti vozidla a za rok.</p>	<p>Tieto ciele boli transponované Nariadením vlády SR č. 153/2004 Z. z. ktorým boli ustanovené záväzné limity a termíny pre rozsah opätovného použitia častí starých vozidiel, zhodnocovania odpadov zo spracovania starých vozidiel a recyklácie starých vozidiel.</p> <p>V súčasnosti je vytvorená sieť 18 autorizovaných zariadení na spracovanie starých vozidiel, ktoré kapacitne pokrývajú celé územie Slovenskej republiky. Problematickým ostáva spracovanie niektorých komodít zo spracovania starých vozidiel, pre ktoré bude potrebné vytvoriť zhodnocovateľské kapacity (autosklá, poťahové materiály a pod.).</p>